

Но вместе с тем, именно Чернобыль является и метафорой открытости миру. «...чернобыльская туча, пройдя границы двух больших военных блоков, разрушила стену между двумя системами – советской и западной» (Т. Гундорова). С Чернобылем также связана свобода, открытость мира Украине и Украины миру. Об этом так же в работе «С карты книг и людей» пишет Оксана Забужко: «В литературу мы правда вошли сквозь тот пролом в саркофаге – сразу в пространство открытого языка, с полными легкими зараженного воздуха...». Возможность свободного выражения своих размышлений, возможность обращаться к разным стилевым направлениям, образам, темам (так, например, в литературе начинают подниматься до этого запрещенные темы – сексуальности, проблем молодежи, антисоциальных персонажей) – это новая реальность, в которой стало возможным творить художникам, писателям, режиссерам в конце XX века.

Махоніна О.
ХНУ ім. В.Н. Каразіна

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Здобуття Україною незалежності дало поштовх для розвитку культурного життя. В наші дні, національна культура серйозно впливає на всі сфери суспільного життя, незважаючи на економічну кризу.

Метою публікації є огляд та висвітлення соціально-політичних чинників, які впливають на досягнення і проблеми культури незалежної України.

Тісний взаємозв'язок основних сфер життя суспільства – економіки, політики, культури формують основи парадигми української культури.

Роки незалежності призвели до розширення культурних зв'язків з іншими країнами. Це стало можливим завдяки роботі різних міжнародних фондів, наявності спільних проєктів. Нарешті побачили світ твори письменників-емігрантів, з'явилася перекладна література провідних закордонних істориків.

Проте все більшим стає розподіл культури на елітарну і масову. Особливо яскраво проявляється американізація культури, що відчу-

вається в кінематографі (виробництво власних фільмів значно скорочене), музичній творчості, літературі, тощо.

Одна з гострих проблем – фінансові труднощі, які стоять на заваді збільшення тиражів українських книг та інших галузей культурного будівництва. Безумовно, для успішного розв'язання проблеми не досить адміністративних заходів, а потрібна культурно-просвітницька робота та державна економічна підтримка.

Важливою складовою розвитку культури є питання про національну мову. Університетська освіта здійснюється державною мовою, за винятком декількох регіонів. Певні зміни переживає система середньої освіти. Існує достатньо багато авторських шкіл. Особливий розвиток отримали нові види середніх навчальних закладів з ранньою профілізацією – гімназії, ліцеї. Діє програма державної підтримки обдарованих дітей.

Але, соціальна диференціація населення все частіше надає системі освіти становий характер. Державні школи зазнають фінансових труднощів, вчителям нерегулярно виплачується зарплата. Поступово майже зникла система професійного навчання, оскільки промисловість неспроможна фінансувати ПТУ.

Продовжує свій розвиток українська наука. Наші вчені беруть участь у найбільших міжнародних програмах століття, наприклад, космічних програмах «Морський старт», «Глобалстар». Одночасно з цим, на науковому потенціалі дуже серйозно відбилися економічні проблеми. Фінансування науки скоротилося в чотири рази. Розробка і виробництво електронної техніки не налагоджуються. Певне погіршення умов життя і роботи стало головною причиною виїзду закордон багатьох наукових співробітників.

Суттєвих трансформацій зазнали відносини між державою та церквою. Конституція України гарантує громадянам свободу совісті і віросповідання, зберігаючи відокремлення церкви від держави і школи від церкви. Ці положення законодавства з тих, що декларуються, перетворилися на реальні.

Розвиток української культури на сучасному етапі, як і у всьому світі, має ряд досягнень і втрат. Специфічною рисою розвитку національної культури є важлива роль політичного чинника. Головні його етапи співпадають з основними етапами політичної історії. Здобуття української незалежної держави розкрило широкі можливості для культурного

будівництва. Проте використання цих можливостей гальмується наявними економічними проблемами.

Мироненко Д.
ХДАДМ

ЧІП ФУЗ. ШЛЯХ ДО ВИЗНАННЯ

Чіп Фуз народився 13 жовтня 1963 році в Санта-Барбарі. Коли Чіпу виповнилося 8 років, мати відправила його на курси малювання. Хлопчику це заняття довелося «за смаком» і він захопився цим. У 14 років, Чіп намалював машину своєї мрії. Матері вона сподобалася, і вона відправила малюнок знайомому з компанії з будівництва машин на замовлення. Коли її знайомий побачив малюнок, то через два дні вирішив втілити мрію в реальне і побудував машину. Першим місцем роботи Фуза стала компанія його батька – «Project **Design**». У 12 років Чіп вже мав за плечима 5 років стажу роботи, до цього часу він вже мав досвід фарбування автомобіля.

1982 році Чіп Фуз вступив до коледжу Art Center, який на той момент був найпрестижнішим місцем навчання дизайнерів. Через фінансові проблеми йому довелося перервати навчання, але вже через 4 роки він накопичив грошей і повернувся на навчання. У 1990-му році Чіп Фуз закінчив коледж з відзнакою.

Після закінчення навчання Ч. Фуз почав роботу в компанії Sterenberger **Design**. Одночасно з цим він співпрацює з відомим виробником автомобілів «хот род» Бойдом Коддінгтоном. У 1993-му році Чіп вирішив перейти в компанію Форд, але Бойд переманив його до себе. Так почалася спільна плідна робота Ч.Фуза і Б.Коддінгтона.

У 1998-му році компанія Б.Коддінгтона була близька до банкрутства, і Ч. Фуз вирішив покинути її. До цього часу Чіп Фуз разом з дружиною заснував власну компанію «Foosse **Design**». Ця компанія і донині є популярною у сфері дизайну автомобілів і супутніх товарів. Через рік він виграв свою першу премію AMBR. Раніше він вже брав участь у подібних виставках, співпрацював з майстернями, але ця премія була його особистою заслугою. На даний момент Чіп Фуз є рекордсменом за частиною премій AMBR, у нього їх сім.